

CAFMEYER (*Alfred-Gisleen*), Missionaris van Afrika (Witte Pater) (Sinte-Kruis-Brugge, 10.8.1869 — Lusenda, 16.10.1902).

De jonge Cafmeyer studeerde aan het Sint-Lodewijkcollege te Brugge. Het klein seminarie te Roeselare en het groot seminarie te Brugge telden hem onder hun leerlingen voor zijn priesterstudies. In die laatste stad werd hij priester gewijd op Sint-Pietersdag 1894. Blijmoedig aanvaardde hij vervolgens het lastig ambt van onderpastoor te Tourcoing, in Frankrijk, en wijdde zich gedurende drie jaren met ganser hart aan het geestelijk welzijn van de arme en verlatene Vlaamse werkkledenbevolking. Zijn nagedachtenis bleef daar langen tijd in zegening bewaard. Doch zijn edelmoedig hart deed hem sinds lang uitzien naar Afrika, waar zoveel ellende, veroorzaakt door slavenhandel, barbaarsheid en bijgeloof, te lenigen viel. In 1898 begeeft hij zich naar Maison-Carrée (Algiers) en begint er zijn proeftijd van twee jaar in het noviciaat der zonen van Monseigneur Lavigerie. Na die tijd wordt hij waardig bevonden om zich door een plechtige eed aan de Sociëteit der Witte Paters te verbinden. In mei 1900 gaat hij scheep te Marseille met bestemming voor de missie van Opper-Congo. Hij is niet alleen om te vertrekken: vier confraters vergezellen hem, zetten met hem voet aan wal te Chinde en komen langs de Zambesi-stroom en het Nyassa-meer na een voorspoedige reis op 14 augustus te Boudewijnstad aan, vaderlijk onthaald door Monseigneur Roelens, hun bisschop.

't Duurt niet lang of Monseigneur Roelens neemt Pater Cafmeyer mee op een reis naar het Noorden van het Tanganika-meer en de volkrijke streken ten Westen van het Kivu-meer. Het doel van Monseigneur was die streken te gaan verkennen om er nieuwe missies te stichten. Pater Cafmeyer zelf heeft die reis in haar grote trekken beschreven. Van uit Boudewijnstad ging de tocht naar Mtoa (Albertstad), waar de reizigers door de Belgische officieren als broeders onthaald werden.

« Den Zondag avond 16 oktober, schrijft Pater Cafmeyer, verlieten wij de haven van Mtoa, met onze versleten boot *Anna-Maria*. Den 29sten landden wij aan vóór Kibanga. Daar werkte Pater Vyncke; daar opende hij voor zoovele zielen den hemel en is hij met zoovele moedige zendelingen als slachtoffer gevallen van zijn iever. De missie lag twintig minuten van het strand. Deze zending, die zooveel moeite en zweet gekost had, lag daar nu verwoest en verwilderd. De kerk, de huizingen, de omheiningen liggen in puinen. Alle slag van boomen, slingerplanten en riet groeien in 't wilde. De opstandelingen (Batetela) hebben alles geplunderd en verbrand... Op het kerkhof liggen honderden christene negers begraven. De zes medebroeders die hier overleden zijn, zijn hier niet meer; hunne overblijfselen zijn in onze prachtige kerk van O.-L.-Vrouw van Mpala overgebracht. Hoe verlangden wij een *De Profundis* te gaan storten op dit verlaten kerkhof. Maar er is geen middel om zich eenen weg te banen door 't hooge gras dat gansch de vlakte overdekt ».

De twee reizigers bereiken onder storm en regen het uiteinde van het schiereiland Ubwari, varen de Burtonbaai in en geraken aan de monding van de Mutambala-rivier.

« Een uur gaans van het strand, schrijft Pater Cafmeyer verder, ligt het dorp van Simorani. 't Was daar dat over drie jaar de staatsstroepen door de opstandelingen overvallen werden. In die schermutseling sneuvelde een edele hopman van Antwerpen, Mijnheer Langhans (zie *Belg. Kol. Biographie*, II, 586). Bevelhebber Long deed hem daar begraven en de familie had aan Mgr Roelens gevraagd er een nederige grafstede en een kruis op te richten. 't Was om aan dit god-

» vruchtig verlangen te voldoen dat wij hier » aangeland waren. Wij hadden ons, bij ons » vertrek uit Boudewijnstad, van kalk en baksteenen voorzien en samen, Monseigneur en » uw dienaar, hebben wij dat graf gebouwd ».

» Nadat wij ons werk van barmhertigheid » volbracht hadden, vaarden wij weer het » Noorden op. Het doelwit van onze reize was » immers eene voordeelige plaats te zoeken » om een nieuwen zendingsstand in te richten. » Wij bleven stille liggen bij Baraka. Welk » schrikkelijk vertoon verscheen voor ons!

» Menschengeraamten lagen te allen kante langs » de wegen verspreid of in 't gras verborgen. » 't Was hier dat over eenige maanden de » beslissende slag geleverd werd tegen de » opstandelingen, onder het bevel van Mijnheer » Hecq. Ons hert bloedde bij het zien van die » verhakkelde lijken. Die lichamen zijn de » prooi der hyena's en luipaarden geworden en » de arme zielen!... welk lot is hun ten deele » gevallen?... Al zoekende vonden wij de » overblijfsels van de eerste standplaats van » onze medebroeders in Congoland: Mulweba. » Een overgrote boom groeit daar en duidt » de plaats aan waar over twintig jaar de » zendelingen, in name van de H. Kerke, » bezit namen van die ongelukkige gewesten. » Paters Dromaux en Moinet (eigenlijk Paters » Moinet en Delaunay. Nota van de onder- » getekende) waren de stichters. Zij zijn nog » in leven en bewerken nog hun stuk land in » 's Heeren wijngaard, aan de overkant van » het meer, in de Duitsche bezittingen... ».

De reis ging verder tot aan het Kivu-meer en zal leiden tot het stichten van de missiepost Lusenda (Oudenbosch O.-L.-Vrouw), tussen Baraka en Uvira (4 juni 1901), door Paters Herrebaut en Kindt en later (1906) te Nyagezi, in de Kivustreek, door pater Van der Haeghe.

Te Boudewijnstad teruggekeerd, wijdde Pater Cafmeyer zich met ijver aan het missiewerk aldaar, ondertussen tweemaal door bloedwaterkoorts beproefd. Toen Pater Herrebaut het tijdelijke met het eeuwige verwisselde (19 juni 1902) volgde Pater Cafmeyer « wiens iever zooveel goeds voorspelde » (Mgr Roelens) hem als overste te Lusenda op. Helaas, te Lusenda op 9 augustus aangekomen, ging hij enige dagen later (16 augustus 1902) het eeuwig loon ontvangen. Zijn leuze was: « Goed doen ».

31 oktober 1953.

P. M. Vanneste.

Maandschrift der Witte Paters. Antwerpen. Jaargangen, 1901, blz. 317; 1902, blz. 159. Camerlynck. *Lijkrede*, blz. 353; 1903, blz. 248.